

Mälestusle raamat

Armu & unne

1907 a kevadel.

Teie hõlendar sinu õas täed õas sääl
 nagu Jumalik õueain
 ja kõrguse siigavustel käis;
 min ikka ei mäistnud mu õam!

Sini õewa siigavustesse paas,
 ähe hingel õis paasa ja -
 ja lõp maha igadil kumiseb veel,
 kus vaidki mälestus ka!

Ühe kure õndza õõ mälestus
1909 x wadel.

Läen: õõ on õoies valg mu eel.
on udu ãmalt helluud kurbmeel;
Läen: tean ei nult, et armas tan sind.
mu õite lõt vast on rahu tund sind:
ei tea sas ilma, kui mu tel-
ja kubu järjat perale see.
Mu poole on täesti varjani all veel
Kuid jääl ma ei elu 'li kus ülvel!-

Läen: õõ on õoies valg mu eel
on udu ãmalt helluud kurbmeel
Läen tean ainult ei armas tan sind.
mu õite lõt vast on rahu tund sind.

1908 a kewadel

Sün tünnen ma muret, lei na ja nusta
ja jatkan reda muias justu
Kui kewadel kukeat õunekäge
on sume nooruse unenägu ...

Kui suvestava pürita sina
on igatstu mulle ja ise mina
kui nägemata pilve õoogu
kaon õuneuvis just te koogu ...

Kui hügla laened kaldale jämedes
jäust pahadad, lähemale jämedes
sün kaavad! Tünnen ma õsimutööta;
kaon ise ja noorus ja loates mõoda.

Köis elu nii õitsel ja närtbil ja suigubi

mu föö sord Waremetens & uigub ;
per tuunewad aja mardwat rukke,
need ai mowod : kurba muinas juttu

1909 a veadade õil.

Kätt waewas sundsin -
su juux sid tundsin
niitsa pa

Kesk une kestle
su ottsa este
ma andsin tund

Ja sella juures,
soov möötle, juures:
jää lääks mu arm!

Sääl saugel.

Sääl saugel ehakullas helgib
üus ööni minnasjutu linn,
par am mu, mälestad, mu armas,
ma Sime setsis elasin!

Pa tule tagasi! Kord vabest
me näeme rad und önni veel,
saag leitud eluteel meist vabest
truu armastu ja kindel meel.

Sääl saugel ehakullas helgib
üus ööni minnasjutu linn
ja minu saatus var mull' selgib:
nii üosinda ma elasin!-

1909 suvel.

Sind nadumaae setades.

Toome õitega muru end patac
ja rirelid närti wad sa,
tusse õitsevat rewadet mafal -
ja kringi on valaja ta!

Sjad lääwad cui uue rõos õra,
cui sauguse kurali suna wüs -
paas ilutsoo ihade rõra,
üri tundek hing sunast sii.

Etu reob meie südant cui auel,
norre maailma hädade rõhus:
meid ühendab sauguste wahel
cui kalls ta sinine õhus!

Toome õitega muru end patac
ju rirelid närti wad sa,
tusse õitsevat rewadet mafal -
ja kringi on valaja ta!

Juttuvatil teedel põu-ni.

Nõel eba all emajõe oesi;
 Tule paitab, ta sâri nii kell:
 Pord su veöil vahesesi
 Sün väisime singi - lõi veel...

Lõi hävvi pool neid õiesid tundi.
 Ma mäles, jaan selges ti sind
 Siis euse närv wal; suurt sundi
 Mael tundis : nui armas, jaan mind!

Rüdi ringader, rõnnub õe tuleks,
 Mu Näluster Juttuvatil teel,
 õhu siuise rüdi surbluules
 Rääb armas ma jälgesid veel.

1909 a suvel.

O. pâise wibi!

1908 singiel nr wa, ter.

Maar lun medu metra warjis,
 mu ling pâil igat guse seed,
 mind rutsue elu :waba, röömu -
 kuid pâit wad sala m are seed!

O sangelle - mu pâise = läbel,
 ei tema juure jõua eel,
 mu rände igawene loatu,
 ja üle siht ei mu tu eel.

O. pâise wibi - meel sind ihuob
 ja hing pâil igat guse seed.
 Kuid elu ja mu pâise rutsue:
 mind pâit wad sala m are seed!

Bunelvix.

Sa viibid rõralise, jaewa,
mu lumi valge Bunelvix -
ja rup led pääreküste laintõ,
mu tiwadet tee manti helku:
nesk jaewast pole illes helgile
ja igat juse liilgl tee,
kus perturnata pää sedjäävad
ka igad esti kangle.

1909 a

Ene kokku saamist.
1912 a sügisel.

kui jäelle kokku saowad tutvood hinged
ja teader : pea kat kes elu kee !
Kui lões mid kõiwad viledad ja winged
ja kelt und lehti tuis peab täis me tee !

Kuid Rahu föstal õnnistades vägi
ju üee surma kannatava maa :
Kling palevetamast seni ni ei vägi -
kui õnnis tusest ta ei osta sää ...

Kui Sina õra sõitnud alid.

1912a sügisel.

Tu päike jätab jumalaga
mu suveaasta armasama -
maa õlmete ja sumi naga -
ja väljad, mettad kullana.

Kuid päike paistab üksilduses
mi algusest nii utsani
ööl ilmaruumi läb ma tuses,
kus lugemata täbedgi

Näis ilmaruumi riigades,
mu õrs val tähti langevaid
näis ilmapilves, helenduses,
me kaduv saatus redamaid!

Kuis hukka lävirad ja järivad
jääb täbed ikmadiksaol
mi surrealiste soovid näivad
ja palvered pühamaid!

Oh üüri veezed eluajad,
 mil nukraneel red näitused!
 Mis föhendowad n österajad?!

Mis tundwad soojad südamed?

kui pâine jätab jumalago
 mu eluea sareva-,
 need sâsi mised jäätwad aja,
 laul sügisest sii lei na ja.

Ük pāew.

See pāew mu mälestuses veel
 mu tuba salas leina ehtes
 kurbilus, vaikus õhtu eel,
 kask akna taga sügis lehtes;
 ma laua kohal kumardes;
 laps pulase unistava pääga,
 mi vaidset jaanud mätelodes,
 ja seetri elu kurva hääga.
 - Sa rändad juba kaugusest -
 nāin pāine nukker taevarajale
 nii madal sügisraugust;
 Kui kurb "ma olin läinud ajal!"
 Lenboi mu igatuse liel
 mu ooodi laual õisi kui was
 Kui olid siin fa õitres mil!
 Pāew sügirene alla vajus.

Sinilieel.

Ja nägin uksna arus õma, ara
kus päärest külmal xewadel ju vara
ja üle hõlalt pölvitasin end

"Kun sinilieel vesi lume siin ja jääd!
Küll päärest tösta tahad mäwa
valges

Küll öözel magad mure mõte palges
küll vähe sinul aega, elu hääd!"

Kuid minu päest sa püntumata jääd."

Ees al nud mowade külm vara siis
aeg ühte vüs me feed kord
tilmapileguss:

üus päev kui lumevalju üle vilgus
rest ajast rahu peitus paradüs.

Kas mäitsid sa mu igatust ja mind:
Su silmist püüdsin kinni pääsreküre
Su ligiooles tundsin
ja sini lilee tooma ootsin Sind

- - -

Kui läbi õhu kallistas mu käsi
ei õmnast armastusest süda väsi:
Sind vaaga vüg maailma elu soit.

Ilm hädaorg mu ümber öudne
must!

Nes rütkus maha sini lile ara?
nes riisitas armastuse - ainsa varu!
nes rõõmel rütkus rahu, tulnud
Rust?

Ilm hädaorg mu ümber öudne
must!

Kunotas aimduse.

kevade 1, 1917 a.

Suure vaise suse waldawa ilu sa väe
 õnku sunendas satus tel
 andgin noaruse ajale armastik väe,
 seda õhtut ma enam ei näe!

Nha roosava, kulla, linn, taeva, ja maa,
 mida enam nii näha ei vaa.
 Taatgin miuna siis õimuga ühte leed
 vastu loitvat suurt eba leed.

Ja mu arm sam! ma väin ja õbrisin
 sind
 es su uksi - poole lumeus! need,
 kuhu püsijasini lilled, mis raatsid
 mind -
 vastu jaewast eba feed!

Gull loiti rööl elutus, imelius;
nagu lõs nagu kindlus näis!
Östu saarele ohi van gosterz: viueviid!
Oled siuna ne parale näis.

Oli jäänud mul lillesid rätte veel
ruida anda õra si wõr'
ja nii ruina wõndibin
vaugel Tsel,
aega uusi mael ilma lõi.

Ainult

Ainult suruda lilledesse risse nää
ja lõh mu singata!
Ainult omelda word surudat õue koo
ja õue usuda!

Minna punde aet läbi õismete saa
ja tunda mier: armasta.
ju liline õtu . puid aeg ei nää
ja pime ei tule sa.

Minu lilled te valged, õrnad, hääd
väl minna tiega!
Mehed sūsi sid te pääl : pulu hääd,
must said need lilled sa!

Suru lilledesse arre ma enda nää
ja õunimust lasteralt
Mingi mäeda must õoia! Puid:
aeg ei nad!
Wal tunda ilusalt!

Õa see õh mu siid mayad, magas liun!
 Õu suvine, hämar ja sue!
 Kui õh us - ma die lego uitasin;
 mu meed - sui suulte oae!

Tu väravast sisse viis tihisi tee,
 Püssi lõpmata püsidi see!
 Kui inglid nad hellunud ulid: wü,
 Neid seigi ei näe - ju nii!

Siin pürasid maha need lilled
 mu väed;
 ebas astud reiot üle - ja naed.
 Siin unuwad! Saellataks pääle
 ju pärwa Jalmusil teil!

Ahas, fures!

- Oh püki palgeet silmavett!
Üns ingel annab selle kätt!

- Oh ingel nr na oodan
mu rõona & ule: wabasta!

- See ingel on Su ötmas, ja
kää rõis, mis uol elab gus.

^{ästul}
(Põrast formellsettopu.)

Õnul mälestus.

1904 a viju päevud

Ta suli väikset hõledaet nii pâisse
ja ali rüdamete nevade
ta järel aga kumas mure läiise
mu rinda hooas valu tuline,

Best naera teles sadus riõoma, pole
kord ära suue tae va sinasse
ta suju varjas põuapilu nii valge-
pui udu sorkin üle tilmade.

Kuid mälestuse virve väissel tulgil
mu tinge loodab veel nii pâisene
mu suue saeva hämarad oval tulgil
jäi talle kis jana ta liilgaa tee.

(Murelapre lauludest)

(1914. aewadel-omisa õra sõitsid)

Kõis tulla õõis õõis tulla kum ja selu
 Kuid läimud aja hauast tagasi:
 Si pääre üssesi õnn ei püin, mil pelu,
 mis riuna Wangi jäowad alati!

Küll Wangidell näen ma owa õowat
 ja kinni pandowat raudwäravaid.
 Kuid Pünaadel mil ajad mõoda raowad?
 mil näowad õuned omi pâinsemoid?

Imelious malle alu.

Sa laula!

Sa laula m'ulle ilusaid vee laule,
 Mu armas! rest väri mud olen ma!
 Sa jõuda kõia, elus, nii suurel aule,
 Kui vaiki - ei nuta, ei naera ka!

Kes wai ki s'ui viivised uulitrad, majad,
 Teed, tuled ja xiri kultomid pääal,
 Kui rügise udused taewa rajaad -
 Kui tõlded Linna tee radade pääal.

4

Mul õitse vao lilled ja põlevad tuled:
 Mu armas! laps wöödise ve olen ma!
 Lel kandad, - must õu minut küris; kust
 Maas, pari see takas ^{tuled} ma puuata!

Mul kitsad ja väikesed kingad on jalas,
 ei tea, kus linna, nüud ilan ma!
 Kus, kodus, õei varteris, ilma sala,
 Sünd am samat aksitud, ootnud ma!

Mul olivad kihlused! Igaodest aega
 ju tõunen ja armastan arm'ani sind,
 Kuid sindal ei al mud ei aega praegu
 ei hoolet ega armu. O! Häistam ja mind.

Sa laula m'ell lusaiol une laule
mu arm ram! Sest vägi nud ola, ma!
Sa jõuola rõis, elas, nii suurel aule,
per väiki, li n'uta, li naera ka!

September, 1917 a

Mis piarad nii hõiki, sulgemata! Elle!
 muud väärist maski näole - rahva ees,
 pikk möni imestad näie mali ees
 ja uppuun oma valu silma õettele:
 pää alla sumardan ja nutan endamisi
 mu siidanesse ~~ükski~~ neist ei näe,
 se, vaatavad! waid seda teavise
 ja rüppel langevat gis mõrgaetenda ~~ka~~.
 Kä, pühit piaraid? Kui lops ma nutan palju
 ja sulgemata suured silmadel,
 mis hõiksi ova negid - iiri. Ah, vaskvalje
 mi peewad altmää hallikad, mil teen
 on kõrguse ja sügavuse vabel -
 kus welli sedes alla lendal õett!
 ja lased nagu lõppemata ahel
 Kui hõledane sula helkuu kesk.

(Reivoaudi üh. ful)

Septembrisuu, 1927a

Valvadet!

Valvadet on piisad aad,
 mida soine tunda jaad;
 näed: kui tallab Viha jalgi -
 väsimuse, heelund palgi;
 Ristilöödud: keele näega;
 äravääritud: vaimsa väga!

Valvadet mäl: mere läht;
 mõisted: lainete kroonil läht;
 mured: laiad robagood;
 ilma sru peri ost!

Valvadet on ööd sui põrgud;
 mõte; lind, kel vastu värgud.

Muliti, paariid, naer ja kuled:
 Vaiki kurat tömbab tuled;
 üle tee räig dogu, must:
 nii mii lähet mõoda, kust?!
 - Mida valvad nendes pärkes

ass millees w Kurat!? - Waiwan.

Outan, kõunin sün: Sa näed;
külmetawad jalad, näed;
vale Wangi ilm on all;
wai kiid taewas üleval!

Valvader vas tahad minna
ingli vere ilma, liuna !!

Neljand hünd: „öövaat”! Sa näid.-
Kelle pärast "põunid näid!"
- Outan oma arm ja mat
paolu tel sün Tulevat
ära eosind on ta siuna
vere muta ilma, liuna.

Nägin tel sind jäävat,
lähed, - vann pard vi satad!

Outan: puni Õõide arm
laotab kama - ingli namin
üle sime meelite, hingel -
ilmääidle, slüsinge!

Sa Falu!

Sa Falu mu armas valges loaris,
 Sa elu märs ja imelis,
 Sa ilus aeg, Sa igasid!
 ei osta enam Sumu koaris
 mu laulvis meelis mure pikk.
 Nii nagu on mets - veitsis, noaris
 see ai nult : ilma tulevaid!

Näepuidas mööslé Jüwad vao wad
 ja laulwad meelid mustwad -
 ja nia milda osta wad;
 Õois üksis tünded, kuhu vao wad:
 neid leidwad laulest lugjaid.
 Mu rased mööslé melli taowad,
 well, parast surma, suuni wad!-

Jaa, palju laule, ahti, ahti,
 täiskis ju salud raamatuid!
 Kui nägid kerget naeswaid muid.
 Kui odasid Ju tarvis tehti!

Aeg armastas meid ! õune suid !
 Ei al nad waesel neitsil ehti
 waid rassid & aid võis aastad,
 suid

Buur tulewis, Su pâsse antud
 kriis jaanid loand lumised.
 Mu palgile 'rassid jumised,
 mis tundest õitsema on pandud.
 Sa ilu aeg, sa ligi nad
 eur iem sa seed, meie rautud!
 Nartgissid Alpid lumised!

ärmas.

Detrum kerisuu 1912 a
T. M. water.

Välw, nina, sõrge roosas paistuses;
lõõk künri hommimine paise heidae,
ta valges värisel mu südamer;
Päris möösl, muid ta ilu alla heidab!

Heli läbi pilvi liigub-päinene -
nes ingel tübi valgusega laastab!
Kesk tina water jaewa soalides -
ta vaid sel leunuul iga vuse kaotab.

Mu Wangi vanudri väisule ak-na ees
jää härra, helgit tema leunu ilu
ni väinagi xris taell rädemais,
kiell on mu õamme pime, must ja vilu!

Kur meel, os silmad kivutuletud,

Su laps ma magan vasse ebaaja:
 min äratada mind on juuetud!
 Si ole midagi mulilmast waja.

Ja ingel, õnnus, tuled, naerates -
 ja ülenimind südi mähkmes mähkid:
 On mähkmed wale walged

- Laps miele pärast sina nutad
 valguses.
 ähid?!

Koik täbed mae tud püsse valgusele
 ja aega on meil enesega alla
 on ihimesed turul 'valguse'
 me juure isse kelgi pree tulla?

Kui omi tibi olen puhauud
 ma wätan süle sind ja wün just ära
 Su üle talve tuul on uhanud -

Tul m puna põs kis, sil mis põew jära

Ja nügav, väzinute kahwatus,
mis jaalle heidas üle sime lauge;
muul' ingel ööuleles Suur Dogatsus;
Üks paradiis on lauge, lauge, lauge!

Sün kiuni römi, pira rata nuruse;
Vänd alla leitnud nõngad ketis,
Külmis, rändus;

Toal uut maailma mõte! Ulegades
ma lenda n, lapsed, otsin teid well
üles haud us?

Januarikuu 1918
Kuweste

Hellumus.

Puhk, tera, hõbe, orange on taevaldalu
ja pâivareloodel roosa helge ehk valg
mâe riuna ùue, rinalt nõmme nõlu;
maa siigas rooses valges lumen puhkab.

Kui vâärav, surma ueline õhav -
ja Mare ju loidas paugel, paugel paugel.
Mut hellumus; ei ole selle saia!
Üm ingel lendor, paitav liik mu
laugel.

Sa hellumus! feed läbi taevalste
ja pâigutse vaid minua, minua,
minua;
ni häksi ilmus härdalingle
Sa sut sud kuhn-järgi tulen siuna!

Guld, joodsi ilusat niid saea
saella

Sa tähti peevist pâhe sùdame :
vâal pâas ta härdus - valla valla,
ja jalge alla ahe lad vâis & alla!

Mäteda.

Nuoste Detsembrisuu 1917

Püll üssvard julevad nii härdad tundid
 Tu m eel elu üle - armas tud -
 ja loodusjõude nisevised tundid!

Moraaged mõisted - on nii soared tundid
 ja vende ael lõob väriksma maa
 ja õrasak waga vad neitsid -
 nurwad tundid.

Hulka mehi akela ei liiso saa!

Nii sumas üle aasta tukandell
 nii tüe ja siguse suratsiv tund,
 lõob läbi miljonite südame
 ja reade : yadue elusvund!

— — —
 Sa reelle läheduses eunast koides,
 ei oleks lääni nad elust saugell:
 min õrimus uni näitab! Itja osites
 lõig mõtleku, nigan, laugell.

— — —
 Mu rõber! igenda tundel poole,
 ja oma hingel riise riidene!
 Kui kaunad õul maa-ema elu hoole,
 mu õune päälpoul mure, euse!

M. Waster

Januarisuu 1918 a.

Sa armas.

Niis vest, et surma salvatus, su palgeel
ja lmes m us tad vood sui viinlugsmaa:
Li inimene unus, taada soa!
Nes pülvatja ja palus Sini jalzel
Või olla ingel - suda teadmatu.

Tüs nagi n, et: sui meeletehete valwol
Tind z öömes saatku ligi salaja:
Hoer naeris jäl si naem mõiketa,
Oo nagu uss su näosse soob ja
salwol
ja kuidas su näo jooneq mundab ta!

Sa armas! Õõram, paugle must läinud.
^{kui} Tund enam tind ei tundud ära ma:
Oh! Ois mu walu nutas salajer!
Suur ingel on giis paago. Tuga väinud
Sui armas just oel riidgi tundeq
ga.

Partu Tammari 1918 a.

Kahet sedes varmi sõnu.

Ma oless astnud sada vorda üle enda!
ja sada vorda eunast surmanud,
et mille haavaata Sind! õest, väist
venda!

Kuni armastuse lõue nüüd lenda lenda
lenda!
ei ualgi saa vodus seda maad,
kus suunitaose viljamama oma
venda!

— — —

Ei ole ahe laid mil ai nult pâts, jalus,
vaid anda meest, mõistik, tõunetes.

— — —

Maailema Koit! on töösnud hingevalus.

M. W. A. T.,
Detsemberikuu 1907 a.

Aasta puhul.

Las jäāwad maha igavissu ajad,
need aru saamatad ja hāmarad.
Mis laulwad walged inglid õratajad
nūud vaimupühal - ellu jõewad?

=Las jäāwad maha igavissu ajad
need aru saamatad ja hāmarad!
On suured hunded inglid õratajad
mu rõber! Selle seda laulawad.

Ulejõe, nire piinade
laul päeval 1918a.

Mu armas

Mu armas! Selle õits vad minu lilled
ja hingos paistab naga päisene.
On iga viisu, elu tunne see!¹⁷
ei tea isegi.

On lootuse, mul Selle vatsi palve:
Ja saadad õra võisi pääsi halve,
mu ras seid, murelisi, paroi õid,
mu valu, aimeid, waeva sed mu töid.

Ja ood hää: nii õma, inelise
Lind tuunen ole vat! suli eugegi
Mu armas suure rõbra, inimene
ja paorlase, kes tulitägasi!

Nii alati, - nii Selle, minu armas
on pühendatud võis mu elu siin.
Si ligi kaab mu südame suur pän:
suur üksildus! Kas armu iluduse,

Pu riinal puhata mul, Väinul.

Zür tööm saas saan, nii üliruumileiset,
tööm ilusügav suue öitsib min,
ja sellezama liian zür ma õis
me pääwad, ööd põis Õne
lähedus.

— — —

Maa-lma lunesdas ju armastus.

Ma vodust mii tan, mii ou mii ilus,
 see vodu on Su juures armas mul!
 Kroost meelk eitval õhtul, kommi mul
 mii ajad leidvad üksi tan, vilus
 mind nagu väestit last nende bandastusi,
 nende abi just ja malajõel tud mii
 pui wakest uial seagi polegi;
 mii palmin vanisut ma yatguri
 pui piini tan ma välja mõsle kari
 zu poole läbi sauguse. Ei näe!
 Wõim saata nägmata tundewäl.
 Ei, armas, süda armastust väri.
 Oh ole üksikond mulle ja mii ligi!
 Oh ole ükskord mulle ja mii hää!
 Et üle mure, pizarate, higi
 ma naeratan-, mii õnne lus
 zu ligi!

Þas agud suure ðelu sisse sa²!
 ja raatust, ööne antud püimalistu!
 Nii, tulenevord elus vastast isku
 ja tunneve ðoos, nii on armasta.
 Me-saunisid päävad aeg õis igapäevu!
 Niiel! muri päävi on me ajal ðeel
 ja põisse-, hääd pui usud eluteel:
 nii ðunder ülietise ligi tuisu;
 Kui ööneli sud olla ðöinx me ðeel!
 Nii jüsti, nii on revalde riigid teel
 ja üle jaewa förest pärnise valga,
 on meie önnelleri une algus!
 Nii raugeund, nii loodat minu mae
 kõstsele pääsuname me ðeel;
 me tule öras suure, hellemures
 ja õige läpemata armastuse
 nii on me ðodud, mis ei meie el.